

Resum capítols II – IV del llibre de Teresa Huguet ***Aprendre junts a l'aula***
Algunes idees importants a considerar des del punt de vista educatiu i psicopedagògic

- L'abordatge de les dificultats dels alumnes des de l'AO afavoreix la convivència amb "la diferència" i possibilita l'acceptació de la diversitat. Els alumnes amb nee formen part del grup d'alumnes dels quals el tutor/la tutora és responsable.
- El fet que els alumnes amb més barreres a l'aprenentatge i la participació no surtin de l'aula per rebre suports addicionals facilita que puguin participar més plenament de la vida de l'aula. La resta d'alumnes aprenen sobre la integració i l'acceptació de les diferències.
- Cal tenir present que malgrat les nee d'alguns alumnes sempre es possible millorar les seves capacitats i també les de tot l'alumnat i que això és una tasca que implica a tota la comunitat escolar.
- L'aprenentatge només es dona en situacions d'interacció amb els continguts d'aprenentatge i no es transfereix fàcilment des de les situacions de partició/segmentació/ simplificació dels continguts.
- L'observació de les dificultats dels alumnes en les situacions d'interacció amb els continguts (AO) facilita la valoració - amb més encert- de les necessitats i les dificultats que tenen a l'hora de poder participar en les activitats que es realitzen a l'aula i poder continuar aprenent
- El canvi del concepte **individualització del treball** pel de **personalització de la tasca**, com l'adequació imprescindible del treball que es fa a nivell col·lectiu.
- Importància de l'avaluació formativa en tot el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Les consideracions anteriors reclamen una reorganització de l'escola (cultura educativa, horaris de coordinació...) i de l'aula. - Veure full equip directiu.

El suport dins l'aula. Canvi de perspectiva.

- Estratègia per avançar cap a l'escola inclusiva
- Aprèn l'alumnat i també el professorat.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Equip d'Assessorament i Orientació
Psicopedagògica de Terrassa

- És necessari un acompanyament al professorat que pretén fer una tasca inclusiva
- Increment de les competències professionals pel que fa a les destreses que es tenen a l'hora de fer propostes a l'aula que incloguin tot l'alumnat i que facilitin la seva participació.
- Afavoreix la plena integració de tots els alumnes a la dinàmica de la classe
- Possibilita conèixer què passa al grup ordinari i què necessiten els alumnes que l'integren
- Afavoreix l'autonomia de l'alumnat en entorns ordinaris
- Afavoreix la implicació de tot el professorat i evita la delegació en els especialistes
- Provoca la necessitat de parlar/reflexionar sobre les pràctiques escolars i l'alumnat. Incrementa la necessitat de diàleg i de comunicació entre el professorat.

Dos mestres a l'aula.

Aula----- Petita comunitat

Condicions per a la col·laboració entre professionals a l'AO:

- Ambdós professionals han de sentir-se membres de la comunitat educativa
- Confiança mútua imprescindible per a poder treballar
- La tutora/el tutor ha de tenir una actitud inclusiva cap a la persona que fa el suport
- La persona de suport ha d'evitar fiscalitzar l'actuació del tutor/a
- Clima d'intercanvi comunicatiu entre el professorat
- Comptar amb espais per a la comunicació i l'intercanvi

Resistències a la col·laboració:

- Pèrdua de "protagonismes"
- Pèrdua de comoditat
- Més necessitat de coordinació

Les sessions compartides:

- Escollir molt bé les activitats que es faran en sessions compartides:
 - activitats que possibilitin la interacció i l'intercanvi
 - flexibilitat a l'hora de poder agrupar l'alumnat
 - activitats obertes amb diferent nivell de resolució
 - seleccionar activitats en les que els alumnes puguin sentir-se competents i aprendre una mica més
 - activitats que permetin pautes d'autoavaluació
- Planificar bé les sessions (conjuntament)
- Negociar els rols dels dos professionals

Estratègies d'intervenció dins de l'aula:

- Per afavorir la participació dels alumnes:
 - crear un clima de positiu que possibiliti l'aflorament de coneixements previs i l'aprenentatge
 - utilitzar el llenguatge de forma clara i explícita
- A l'inici de l'activitat:
 - fer explícits els objectius
 - els alumnes han de trobar sentit a l'activitat i cal vetllar també per la seva funcionalitat
 - presentar l'activitat amb claredat
 - promoure l'escolta i la comprensió de consignes
 - activar els coneixements previs de l'alumnat i promoure la participació
 - proposar activitats amb nivells diferents de resolució
- Durant l'activitat:
 - animar els alumnes, mostrar confiança en les seves possibilitats
 - potenciar estratègies de col·laboració i ajuda
 - afavorir el contrast entre diversos punts de vista
 - fomentar experiències d'èxit
 - proporcionar ajudes diferents
 - promoure estratègies de treball i autonomia
 - utilitzar materials de suport diversificats
 - ajudar l'alumnat a autoavaluar-se
 - avaluació formativa de l'activitat
 - promoure la utilització autònoma de coneixements
- Al final de l'activitat:
 - afavorir la reflexió (què hem après, què no sabem encara, què costa d'aprendre què volem saber...)
 - realitzar algunes activitats d'avaluació final

Algunes formes d'intervenció amb el mestre de suport a l'aula

MT mestre tutor / MS mestre suport

- 1) MT responsable de l'activitat / MS atén i ajuda els alumnes
- 2) MT responsable de l'activitat / MS atén els alumnes tot augmentant progressivament la distància de suport i d'atenció
- 3) MT/MS atenen grups determinats d'alumnes després de l'explicació general o del plantejament de l'activitat
- 4) MT/MS visiten i ajuden tots els alumnes després que el MT hagi presentat l'activitat
- 5) Es fan grups heterogenis de treball cooperatiu i tant MT com MS ofereixen suport
- 6) El MT i el MS porten l'activitat conjuntament
- 7) MS responsable de l'activitat / MT atén i ajuda els alumnes
- 8) El MS prepara materials i adapta activitats per quan el MT està sol a l'aula

SUGGERIMENTS PER TREBALLAR CAP A LA INCLUSIÓ AMB L'EQUIP DIRECTIU DEL CENTRE

- Equip directiu que lideri un projecte i un compromís col·lectiu amb sensibilitat amb la inclusió de tot l'alumnat del centre i que, al mateix temps, controli i sigui exigent amb els resultats
- Projecte d'inclusió que impregni tota l'escola
- Gestionar els horaris deixant espais per a la coordinació
- Gestionar els espais per treballar
- Gestionar el temps de manera flexible prioritzant i facilitant les necessitats de coordinació del professorat
- Afavorir el contacte entre el professorat del centre per tal de fomentar l'interès dels uns pels altres i destinant temps per les trobades
- Afavorir el treball en grup com a millora del treball d'ensenyament amb els alumnes
- Fomentar la participació del professorat sense deixar de ser exigent
- Fomentar les bones relacions
- Actitud i disponibilitat de l'equip directiu per escoltar les demandes, els problemes, els suggeriments del professorat
- Potenciar que tot el professorat pugui aprendre a gestionar la diversitat de la seva aula
- Fomentar una cultura compartida al voltant del treball de diversitat, facilitant l'intercanvi entre els mestres per tal de reflexionar sobre la pràctica, disposar de temps per posar en comú les valoracions sobre les dinàmiques que es creen a l'aula, sobre l'avaluació de l'alumnat, etc.
- Evitar que es delegui en els especialistes la responsabilitat del treball amb l'alumnat amb més dificultats
- Avaluar de forma sistemàtica les propostes de millora

En la redacció del document hem fet servir algunes de les idees extretes del llibre "Aprendre junts a l'aula. Una proposta inclusiva". Teresa Huguet

ESTRATÈGIES PER AL TREBALL COMPARTIT: DOS MESTRES A L'AULA

Per a la realització del treball dins la classe és important aconseguir de forma progressiva una bona comunicació i un nivell de confiança que permeti intervenir amb un cert nivell de complicitat.

- ❖ Deixar espais de coordinació a fi de programar conjuntament
- ❖ Afavorir la confiança mútua i procurar que el mestre de suport pugui sentir-se com un més dins del grup
- ❖ Eliminar actituds fiscalitzadores i/o avaluadores que no ajudin a la realització d'un treball de col·laboració
- ❖ Deixar un temps prudencial per conèixer la dinàmica de la classe i l'estil d'ensenyament del tutor/a i/o professor d'àrea
- ❖ El tutor/a és el responsable de la gestió de la classe a nivell general i qui marca les normes i els hàbits. Les intervencions pel que fa a la gestió de la classe quan es dona una situació de conflicte caldran ser pactades.
- ❖ Partir de la programació de la classe per molta distància que s'observi. Adaptar a partir de les activitats ordinàries procurant que aquestes siguin obertes i permetin diferents nivells de complexitat
- ❖ Facilitar que els alumnes amb més dificultats aprenguin a escoltar dins del gran grup, a planificar el treball, ajustar el temps, a participar, etc.
- ❖ Afavorir l'ajuda entre alumnes
- ❖ Tenir presents els alumnes amb més dificultats per fer-los participar en activitats que puguin tenir èxit
- ❖ Procurar canviar la metodologia de treball per afavorir la personalització dels aprenentatges i flexibilitzar l'agrupament dels alumnes
- ❖ Evitar exposicions orals massa llargues
- ❖ Compartir el treball dels alumnes amb més barreres per a l'aprenentatge i la participació a fi de que aquest no recaigui sempre amb l'especialista i possibiliti també al tutor/a el coneixement més directe d'aquests alumnes
- ❖ Dissenyar instruments pedagògics que permetin registrar la presa de decisions i els avenços dels alumnes